

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Történeti kultúra, irodalmi emlékezet				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Beck András andras.beck@mome.hu				
Kód: B-DS-101 Elmélet /Designkultúra	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter) : 1	Kredit: 15 kredit a teljes tárgy	Tanóraszám: Egyéni hallgatói munkaóra: 36
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál- ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincsen				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson azokba a történeti-kulturális kondíciókba, amelyek Magyarország 1944-1989 közötti évtizedeit formálták, és közvetve mai világunkat is meghatározzák. Ebben olyan irodalmi szövegek fókuszált elemzése, tematikus feldolgozása és megbeszélése lesz segítségünkre, amelyek eseményei, emberi viszonylatai mélyen bele vannak ágyazva egy-egy időszak történeti szövetébe.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A kulturális és művészeti jelenségek vizsgálatának alapvető ismeretei. Képesség: Szövegértés, szövegértelmezés, elemző és kritikai gondolkodás Attitűd: Nyitottság a szakmai és a szakterületen kívül eső ismeretek és összefüggések megismerésére. Autonómia és felelősségvállalás: Munkáját önállóan vagy irányított szakmai helyzetben legjobb tudása szerint végzi.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. Mit akar tőlünk a művészet, és mit akarunk mi az emélettől? 2. Történeti kultúra, emlékezet, irodalom – Takács Ádám: <i>A történelem ígérete. Előadás a múlt, a tudás és az alkotás kapcsolatáról</i> . METU, 2021				

3. **A II. világháború végjátéka - 1.** Kertész Imre: *Sorstalanság* (1975) - 9. számozott fejezet
4. **A II. világháború végjátéka - 2.** Polcz Alaine: *Asszony a fronton* (1989), részletek
5. **Demokratikus Magyarország - 1945-1948.** Jancsó Miklós: *Fényes szelek* (1968)
+ Sükösd Mihály: *A mozgó történelem modelljei*. Filmkultúra, 1969/1. 25-32.o.
6. **"Ötvenes évek" (1949-1956)** - Kertész Imre: *Az angol lobogó* (1991)
7. **Forradalom (1956)** - Nádas Péter: *Emlékiratok könyve*. 1986, Magvető, 367-371.o.
+ Szabó Miklós: *Demokratikus forradalom vagy dicsőséges antimkommunista ellenforradalom*. In Uő. *A műzsák öröksége*. Argumentum, 1995, 122-124.
8. **Kádár-korszak (1957-1989) 1.** Ottlik: *Iskola a határon* (1959) 1. fejezet)
+ Esterházy Péter – Takáts József: „Hát mért oly fontos nekünk ez az ember?”. In Takáts József: *Talált tárgy. Beszélgetések*. Alexandra, Pécs, 2004, 107-113.
9. **Kádár-korszak (1957-1989). 2.** Nagy Gáspár: *Augusztusban*, Ludvik Jahn nyomában. *Kortárs*, 1981, október
10. **Kádár-korszak (1957-1989). 3.** Esterházy Péter: *Javított kiadás* (2001), részletek.
+ Babarczy Eszter: *Magán-, bel- és közügyek. Élet és Irodalom*, 2002. június 21.
+ Eörsi István: *Esterházy Péter diadala. Élet és Irodalom*, 2002. június 21.
11. **A félév végi esszé témák prezentációja**
12. **Kádár-korszak (1957-1989) 3.** - Mészáros Márta: *Eltávozott nap* (1968)
+ Fekete Éva: *A nőemancipáció filmje*. *Kritika*, 1968/10. 46-49.o.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

Az órákon tárgyalt művészeti projektek több nézőpontú feldolgozása és elemzése beszélgetésekkel történik. Ehhez részben az otthoni olvasásra kijelölt szövegek nyújtanak segítséget, részben pedig az órán elhangzó információk. Az otthon elolvasott szövegek feldolgozása az órán bemutatott történeti és kortárs példákhoz kapcsolódik probléma-centrikus beszélgetések formájában.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Évközi esszé, prezentáció, félév végi esszé

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: Aktív órai részvétel, a félév során tárgyalt szövegek elemző befogadása és feldolgozása, évközi esszé megírása (október közepe), félév végi feladat (dec.20-ig) elkészítése

Értékelés módja: esszé, prezentáció

Az értékelés szempontjai: fókusz, adatgyűjtés, kontextuális gondolkodás, érvelés, stílus, kidolgozottság

Az érdemjegy kiszámítása órák látogatása (20%) , évközi esszé (30%), félév végi feladat (50%)

Kötelező irodalom:

Lásd „A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák” résznél

Ajánlott irodalom:

Pető Andrea: *Elmondani az elmondhatatlant. A nemi erőszak Magyarországon a II. világháború alatt*. Jaffa, 2016.

Bibó István: A magyar társadalomfejlődés és az 1945. évi fordulat értelme (1946)

Jakus Ildikó: „A múlt csupán prolog”. In Hévizi Ottó – Jakus Ildikó: *Az Ottlik-veduta*. Kalligram, 2003, 33-49.

Beck András (szerk.): *Rakárkészlet. 1968/Kundera/1988/Tréfa/2018*. Neo Watt, 2018.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

– nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Hétfő, 10-12. M₋131. Előzetes megbeszélés szerint

